

Náttúrufræðistofnun Íslands

14 401

Ársreikningur 2021

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Skýringar	6

Náttúrufræðistofnun Íslands
kt. 480269-5869
Urriðaholtsstræti 6-8, 210 Garðabær

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Náttúrufræðistofnun Íslands er ríkisaðili í A-hluta sem starfar á grundvelli sérlaga. Starfsmenn stofnunarinnar fást við rannsóknir og vöktun á náttúru Íslands. Stofnunin varðveitir eintök um náttúru Íslands í vísindasöfnum og gagnasöfnum, sinnir ráðgjöf um verndun og nýtingu náttúrunnar og gegnir víðtæku fræðsluhlutverki.

Starfsemi stofnunarinnar fellur undir málefnasvið 17,2 og málaflokk 2 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2021 var ársveltan kr. 917,2 milljónir og afkoma kr. 12,1 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 29,1 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 213,4 milljónir.

Það er álit mitt að ársreikningur 2021 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu Náttúrufræðistofnunar Íslands í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Náttúrufræðistofnunar Íslands fyrir árið 2021 með rafrænni undirritun sinni.

Eydís Líndal Finnbogadóttir
Forstjóri

Yfirlit um afkomu ársins 2021

	Skýr	2021	2020
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	625.000.000	632.600.000
Seld þjónusta	3	109.035.850	81.493.901
Vórusala		104.083	207.287
Framlög og ýmsar tekjur	4	168.704.737	147.074.271
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	14.367.312	16.087.878
Tekjur samtals		917.211.982	877.463.337
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	5	522.774.957	521.201.059
Framlög og tilfærslur		0	350.000
Annar rekstrarkostnaður	6	367.908.339	331.874.856
Afskriftir	7	14.367.312	16.087.878
Gjöld samtals		905.050.608	869.513.793
Afkoma fyrir fjármagnsliði		12.161.374	7.949.544
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		(39.455)	(24.258)
		(39.455)	(24.258)
Afkoma ársins		12.121.919	7.925.286
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárheimildaliðum			
Rekstur	2	(10.778.081)	(14.624.714)
Rekstrartilfærslur		22.900.000	22.550.000
		12.121.919	7.925.286

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2021

	Skýr	31.12.2021	31.12.2020
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	8		
Áhöld, tæki og búnaður		31.769.947	33.772.407
Farartæki og vélar		26.427.559	18.138.505
Aðrar eignir		40.000	40.000
Fastafjármunir samtals		<u>58.237.506</u>	<u>51.950.912</u>
Veltufjármunir			
Birgðir		1.925.967	2.902.112
Viðskiptakröfur		63.136.373	50.678.950
Tengdir aðilar	9	85.752.322	71.357.376
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður	10	4.091.980	5.520.746
Handbært fé	11	207.373	589.905
Veltufjármunir samtals		<u>155.114.015</u>	<u>131.049.089</u>
Eignir samtals		<u>213.351.521</u>	<u>183.000.001</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	12		
Hrein eign		29.062.306	16.940.387
Eigið fé samtals		<u>29.062.306</u>	<u>16.940.387</u>
Skuldir			
Tengdir aðilar	9	4.900.272	577.090
Viðskiptaskuldir		27.197.875	29.242.624
Ýmsar skammtímaskuldir	13	79.108.190	72.728.710
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	14	73.082.878	63.511.190
Skuldir samtals		<u>184.289.215</u>	<u>166.059.614</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>213.351.521</u>	<u>183.000.001</u>
Aðrar upplýsingar	15		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2021

	Skýr	2021	2020
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		12.121.919	7.925.286
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	7	14.367.312	16.087.878
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(14.367.312)	(16.087.878)
		<u>12.121.919</u>	<u>7.925.286</u>
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		(11.028.657)	(30.701.495)
Tengdir aðilar		(8.025.670)	(4.622.299)
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		4.334.731	23.817.613
		<u>(13.743.451)</u>	<u>(10.829.133)</u>
		<u>(1.621.532)</u>	<u>(2.903.847)</u>
Handbært fé frá rekstri			
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	8	(20.653.906)	(14.013.794)
Söluverð varanlegra rekstrarfjármuna		1.239.000	0
		<u>(19.414.906)</u>	<u>(14.013.794)</u>
Fjármögnunarahreyfingar			
Fjárfestingarframlag		20.653.906	14.013.794
		<u>20.653.906</u>	<u>14.013.794</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		(382.532)	(2.903.847)
		589.905	3.493.752
		<u>207.373</u>	<u>589.905</u>
Handbært fé í árslok			

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisyfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Beitt er kostnaðarverðsreglu við reikningsskilin.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds.

Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggja atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Farartæki og vélar	8-15 ár
Aðrar eignir	óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söluþegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsęjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsęjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2021	2020
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	625.000.000	632.600.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	14.367.312	16.087.878
	<u>639.367.312</u>	<u>648.687.878</u>

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	598.100.000	22.900.000	0	621.000.000
Fjáraukalög	0	0	0	0
Millifært úr varasjóð	4.000.000	0	0	4.000.000
Millifærslur milli fjárlagaliða	0	0	0	0
Fjárveiting til tekna	602.100.000	22.900.000	0	625.000.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum	(612.878.081)	0	0	(612.878.081)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	(10.778.081)	22.900.000	0	12.121.919

	2021	2020
3 Seld þjónusta		
Sérfræðipjónusta	107.617.810	80.148.901
Veitinga- og gistiþjónusta	1.325.760	1.345.000
Fræðslustarfsemi og fundir	92.280	0
	<u>109.035.850</u>	<u>81.493.901</u>

4 Framlög og ýmsar tekjur

Leigutekjur	(193.714)	0
Kostnaðarhlutdeild	28.031.775	20.362.539
Framlög frá ríkisaðilum í A-hluta	140.231.496	126.512.452
Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	635.180	303.188
Ýmsar tekjur	0	(103.908)
	<u>168.704.737</u>	<u>147.074.271</u>

5 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður

Laun	425.153.833	423.139.853
Orlof, breyting	1.894.580	1.018.348
Launatengd gjöld	94.404.545	94.224.753
Starfsmannakostnaður	1.321.999	2.818.105
	<u>522.774.957</u>	<u>521.201.059</u>
Meðalfjöldi stöðugilda	47,8	49,6

Skýringar

	2021	2020
6 Annar rekstrarkostnaður		
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	1.335.494	1.358.003
Byggingarvörur, almennar	391.195	77.663
Byggingarvörur, aðrar	25.077	28.626
Tæki og búnaður til innréttinga	0	13.391
Ýmis tæki og áhöld	4.282.063	3.453.222
Varahlutir og viðhaldsvörur	81.690	307.441
Orkugjafar	6.535.967	6.174.786
Matvæli	11.096.677	9.071.176
Almennar rekstrarvörur	1.754.532	1.564.481
Vörukaup, almenn	25.502.695	22.048.789
Rannsóknarstofuefni	2.938.610	819.506
Ýmsar sérgreindar vörur	60.920	31.608
Vörukaup, sérgreind	2.999.530	851.114
Fundir, námskeið, risna	3.374.269	2.193.772
Ferðir, upphald	14.527.176	13.443.697
Akstur	3.218.658	1.986.849
Sérfræðipjónusta	82.481.442	73.547.386
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	567.965	132.161
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	407.466	78.404
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	2.187.571	2.081.037
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðipjónusta	106.764.547	93.463.306
Samningsbundin kaup og leiga	4.396.000	6.696.211
Afnotagjöld	17.173.243	15.189.437
Leigugjöld	183.815.448	178.919.060
Notkun véla og flutningatækja	4.183.481	2.366.276
Verkkaup	7.086.981	8.043.993
Kostnaðarhlutdeild	4.879.834	261.122
Tryggingar, lögboðnar	629.196	500.067
Opinber gjöld	2.757.667	2.827.623
Tapaðar kröfur	6.716.856	0
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	231.638.706	214.803.789
Annar rekstrarkostnaður samtals	367.908.339	331.874.856
7 Afskriftir		
Áhöld, tæki og búnaður	9.933.170	11.513.081
Farartæki og vélar	4.434.142	4.105.589
Sölutap og úreltar eignir	0	469.208
	14.367.312	16.087.878

Skýringar

31.12.2021 31.12.2020

8 Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

Áhöld, tæki og búnaður	31.769.947	33.772.407
Farartæki og vélar	26.427.559	18.138.505
Aðrar eignir	40.000	40.000
	<u>58.237.506</u>	<u>51.950.912</u>

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2021:

	Áhöld, tæki og búnaður	Farartæki og vélar	Fasteignir	Aðrar eignir	Samtals
Staða 01.01.2021	70.962.250	29.698.627	0	40.000	100.700.877
Viðbætur á árinu	7.930.710	12.723.196	0	0	20.653.906
Selt/úrelt á árinu	(72.614)	0	0	0	(72.614)
	<u>78.820.346</u>	<u>42.421.823</u>	<u>0</u>	<u>40.000</u>	<u>121.282.169</u>
Afskriftir 01.01.2021	37.189.843	11.560.122	0	0	48.749.965
Afskrift ársins	9.933.170	4.434.142	0	0	14.367.312
Selt/úrelt á árinu	(72.614)				(72.614)
	<u>47.050.399</u>	<u>15.994.264</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>63.044.663</u>
Staða 31.12.2021	<u>31.769.947</u>	<u>26.427.559</u>	<u>0</u>	<u>40.000</u>	<u>58.237.506</u>

9 Tengdir aðilar

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Kröfur á tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	32.005.009	2.658.720
Aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs	53.747.313	68.698.656
	<u>85.752.322</u>	<u>71.357.376</u>

Skuldir við tengda aðila:

Viðskiptareikningar við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	4.900.272	577.090
	<u>4.900.272</u>	<u>577.090</u>

10 Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður

Fyrirframgreiddur kostnaður	4.091.980	5.520.746
	<u>4.091.980</u>	<u>5.520.746</u>

11 Handbært fé

Tékkareikningar	184.758	550.787
Sparisjóðsreikningar	22.615	39.118
	<u>207.373</u>	<u>589.905</u>

Skýringar

12 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

	31.12.2021	31.12.2020
Hrein eign		
Jöfnuður 1.1.	16.940.387	9.015.101
Afkoma ársins	12.121.919	7.925.286
Jöfnuður 31.12.	<u>29.062.306</u>	<u>16.940.387</u>

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

	31.12.2021	31.12.2020
13 Ýmsar skammtímaskuldir		
Ógreitt orlof	64.454.262	62.559.682
Önnur ógreidd gjöld	82.098	188.580
Skattar	14.571.830	9.980.448
	<u>79.108.190</u>	<u>72.728.710</u>

14 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2021	31.12.2020
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	58.237.506	51.950.912
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga	14.845.372	11.560.278
	<u>73.082.878</u>	<u>63.511.190</u>

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga-fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2021	51.950.912	11.560.278	63.511.190
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	22.700.000	22.700.000
Söluhagnaður varanlegra rekstrarfjármuna	0	1.239.000	1.239.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	20.653.906	(20.653.906)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(14.367.312)	0	(14.367.312)
	<u>58.237.506</u>	<u>14.845.372</u>	<u>73.082.878</u>

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2021 munu kr. 6,7 milljónir koma til tekna á árinu 2022.

Skýringar

15 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi samninga um húsnæði til ársloka 2035, árlegar greiðslu nema 187,8 millj. kr. Einnig hefur stofnunin gert ótímabundna þjónustusamninga um rekstur og vörslu hugbúnaðarkerfa. Árlegar greiðslu vegna þjónustusamninga eru 26,1 millj. kr.

Veittar ábyrgðir

Stofnunin hefur ekki gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Stofnunin hefur ekki veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur hennar.

Atburðir eftir reikningskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.